

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

3. Miejscowość

KOMORÓW

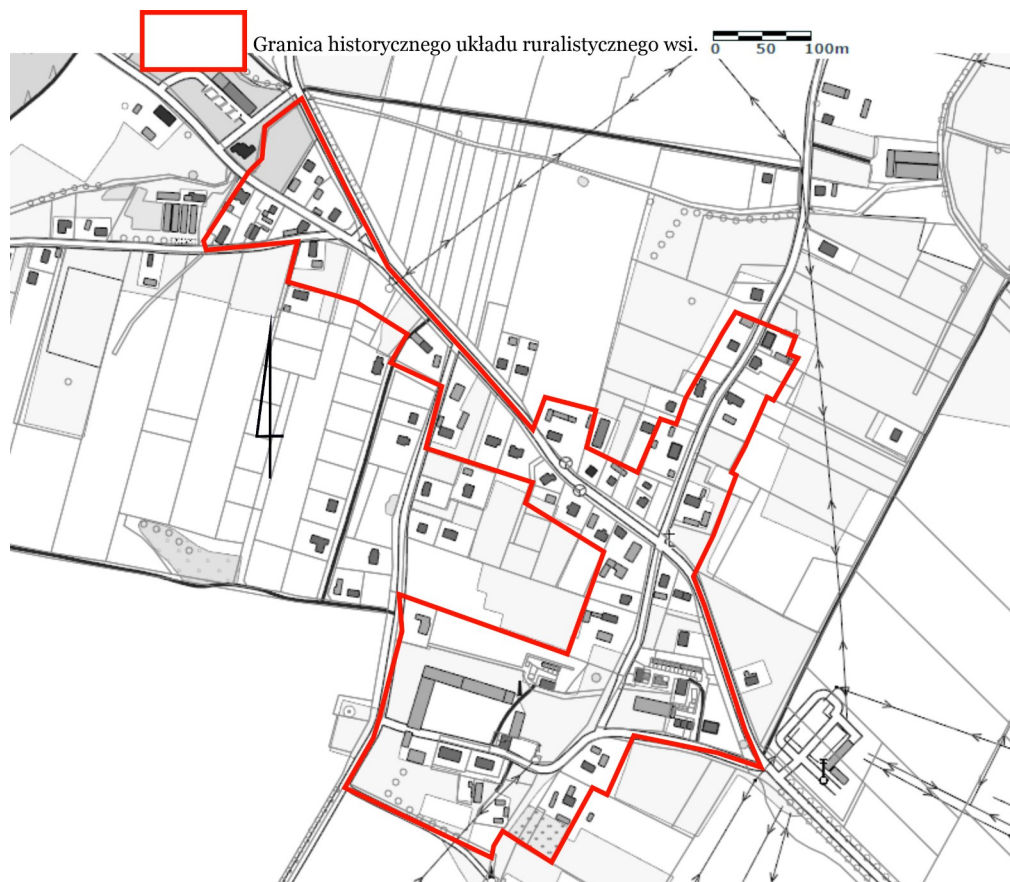
1. Nazwa

Historyczny układ ruralistyczny wsi

2. Czas powstania

**1409, 1582, 1644, 1865, 1869,
1945**

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

Województwo **DOLNOŚLĄSKIE**

Powiat **OLEŚNICKI**

Gmina **SYCÓW**

6. Współrzędne geograficzne

51°19'40"N 17°41'29"E

7. Użytkowanie obecne

mieszkalne

rolnicze

8. Stan zachowania

4

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Poprzednie nazwy miejscowości: 04. 01. 1409 r. - Kommerau *lub* Kammerau; ok. poł. XVIII w. - Camerau; 1787, 1829 r.: - Cammerau, Kammerau; 1830 r. - Cammerau, Kommorow; 1845 r. - Kammerau, Komorów; 1873, 1891 r. - Cammerau; 1902 r. - Kammerau; 1912 r. - Cammerau, Komorów; do 1945 r. - Kammerau.

Znaczenie i pochodzenie nazwy wsi: Nazwa niemiecka jest zniekształconym zapisem fonetycznym nazwy polskiej-pierwotnej. **Historia wsi i dóbr:** W dokumencie datowanym na 04.01. 1409 r. pojawia się Nicolaus Kommerau (Kammerau)- notariusz klasztoru w Trzebnicy. W 1582 r. Georg von Braun, pan Państwa Stanowego Syców, nabył dobra komorowskie drogą kupną. W 1598 r. kaplica pod wezwaniem św. Marka, użytkowana przez protestantów, została przejęta przez katolików. W 1644-1658 r. Hans Georg von Burwitz (także Borwitz) und Wiltschkau był właścicielem Komorowa od 10 stycznia 1641 r. Jako taki uzyskał w roku 1644 od miasta Sycowa prawo warzenia piwa i posiadania gospód na terenie majątku Komorów „w zamian za oddanie znacznego kawału lasu i leżącego w nim folwarku *Pawelke* oraz przejęcie określonej kwoty podatku”. Ten dotychczas do Komorowa należący obszar lasu, graniczący od wschodu z miejskim lasem, został połączony z tym ostatnim, natomiast folwark leśny *Pawelke* połączony odtąd został z obszarem pól majątku Wioska (stykającym się od północy z miejskim lasem) i oddany w dzierżawę. Gdy synowi i (od 1646 r.) dziedzicowi H. Georgia von Burwitz, staroście krajowemu von Burwitz auf Cammerau czyniono trudności z powodu wykonywania nabytego od miasta prawa jurysdykcji piwowarstwa i gospód, bronił on energicznie, szczególnie w memoriale skierowanym 6 września 1658 r. do Wyższego Urzędu Cesarskiego, swoich legalnie nabytych praw. W dniu 23. 10. 1709 r. podczas wojny północnej znaczny oddział polski spłądrował kilka wsi w sycowskim, w tym Komorów, ok. 1865 r. istniejąca w Komorowie szkoła ma status szkoły prywatnej. W 1869 r. wybudowano nowy, murowany budynek szkoły. Od 1870 r. szkoła stała się szkołą publiczną. W 1902 r. do Komorowa należy drewniany kościół pod wezwaniem św. Marka, położony w obecnej wsi Święty Marek. W 1912 r. wieś i gmina wiejska. Szkoła w Komorowie jest własnością kościoła, lecz tamtejszy Związek Szkolny ma prawo bezpłatnego użytkowania jej. Uczy się w niej 80 dzieci.

Wieś położona na skraju lasów, u zbiegu dróg z Milicza i Międzyborza do Sycowa. Wielodrożnica z luźną i miejscami rozstrzeloną zabudową. Na południe od głównej drogi, na wyniesieniu znajduje się dawny majątek. Zachowany jest zasadniczy układ miejscowości.

Bibliografia:

- Knie J.: Alphabetisch-statistisch-topographische Ubersicht der Dorfer, Flecken, Stadte und anderen Orte der konigliche Preussische Provinz Schlesien, Breslau 1845
- T. Kułak, W. Mrozowicz: Syców i okolice. Od czasów najdawniejszych po współczesność; Wrocław-Syców 2000
- Lutsch H.: Verzeichnis der Kunstdenkmaler der Provinz Schlesien, Bd II, Die Kunstdenkmaler der Landkreise des Reg.- Bezirks Breslau, Breslau 1889
- Schlesisches Giiter-Adressbuch. Verzeichnis samtlicher Rittergueter und selbstandigen Gutsbezirke, fowie der grosseren Landgliter der Provinzen Nieder- und Oberschlesien Breslau 1886, 1891, 1912, 1926, 1937
- Zimmermann F. A.: Beytrage zur Beschreibung von Schlesien, Brieg t. IV 1785; t.VII 1787

Materiały kartograficzne:

- Messtischblatt, pomiar 1887 r., nowelizacja 1929 r., wydanie 1932-1940 r.

Istniejące zagrożenia: Degradacja układu ruralistycznego związana z współczesną zabudową różnego typu, dogęszczanie i wprowadzanie nowej zabudowy na terenach historycznie niezabudowanych, rozbiórki i przebudowy budynków historycznych oraz ich modernizacja z wykorzystaniem współczesnych, niezgodnych z lokalną tradycją materiałów budowlanych.

Postulaty konserwatorskie: Utrzymanie układu wsi, zachowanie skali zabudowy, jej historycznego rozplanowania, tradycyjnych brył, formy, użytych materiałów i artykulacji elewacji, ochrona zabudowy dawnego zespołu folwarcznego.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

czerwiec 2023
Justyna Kość